

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**Αριθμός γνωμοδότησης 155/2017
Το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους
Β' Τακτική Ολομέλεια
Συνεδρίαση της 22^{ας} Ιουνίου 2017**

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Μιχαήλ Απέσσος, Πρόεδρος του Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Χρυσαφούλα Αυγερινού, Μεταξία Ανδροβιτσανέα και Ιωάννης-Κωνσταντίνος Χαλκιάς, Αντιπρόεδροι του Ν.Σ.Κ., Ιωάννης Διονυσόπουλος, Κωνσταντίνος Γεωργάκης, Αικατερίνη Γρηγορίου, Βασιλική Τύρου, Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης, Γαρυφαλιά Σκιάνη, Δήμητρα Κεφάλα, Γεώργιος Ανδρέου, Δημήτριος Αναστασόπουλος, Ελένη Σβολοπούλου, Δημήτριος Μακαρονίδης, Ευστράτιος Συνοίκης, Ευαγγελία Σκαλτσά, Παναγιώτης Παππάς, Γεώργιος Βαμβακίδης, Χρήστος Μητκίδης, Παναγιώτα – Ελευθερία Δασκαλέα - Ασημακοπούλου, Γεώργιος Γρυλωνάκης, Χαράλαμπος Μπρισκόλας και Νικόλαος Καραγιώργης, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής: Παντελής Παπαδάκης, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ. (γνώμη χωρίς ψήφο).

Αριθμός Ερωτήματος: Το υπ' αριθμ. πρωτ. 54829 οικ. Φ. 109.1/12-12-2016 έγγραφο του Υπουργείου Εσωτερικών / Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας / Αρχηγείο Πυροσβεστικού Σώματος / Επιτελείο / Νομική Υπηρεσία / Γραφείο 1^ο Νομικών Υποθέσεων.

Περίληψη Ερωτήματος: Αν είναι νόμιμη ή όχι η παροχή των αυξημένων αποδοχών της παραγράφου 5 του άρθρου 58 του ν. 3528/2007 (Α' 26) σε πυροσβεστική υπάλληλο, στην οποία έχει χορηγηθεί η εκπαιδευτική άδεια του

άρθρου 104 Α του π.δ. 210/1992 (Α' 99), όπως ισχύει, προκειμένου να εκπονήσει διδακτορική διατριβή στο εξωτερικό.

Επί του ανωτέρω ερωτήματος, επί του οποίου εκδόθηκε η υπ' αριθ. 89/2017 γνωμοδότηση του Δ' Τμήματος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, το οποίο ενόψει της σπουδαιότητας των τιθέμενων ζητημάτων παρέπεμψε στην Ολομέλεια, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Β' Τακτική Ολομέλεια) γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό

Από το έγγραφο του ερωτήματος και τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα ακόλουθα:

1. Με την από 12-5-2016 αίτησή της, η πυραγός Θ. Π. ζήτησε τη χορήγηση εκπαιδευτικής άδειας, για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής στο εξωτερικό, διάρκειας τεσσάρων (4) ετών, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 104 Α του π.δ. 210/1992, όπως ισχύει, αναφέροντας στην αίτησή της την παράγραφο 5 του άρθρου 58 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007) και τη διάταξη της υποπαραγράφου Γ1.11 του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, που προβλέπουν αυξημένες αποδοχές στην περίπτωση αυτή. Επί της αιτήσεως εκδόθηκε το υπ' αριθ. 7/28-5-2016 Πρακτικό του Συμβουλίου Μεταθέσεων Αξιωματικών Πυροσβεστικού Σώματος, το οποίο γνωμοδότησε να μη χορηγηθεί η ζητηθείσα εκπαιδευτική άδεια, αφενός λόγω της μη συνάφειας του αντικειμένου της διδακτορικής διατριβής με το επάγγελμα του πυροσβέστη και αφετέρου επειδή η απουσία της αξιωματικού θα προκαλέσει δυσλειτουργία στο Τμήμα, στο οποίο προϊστάται.

2. Στη συνέχεια, η ενδιαφερόμενη αξιωματικός άσκησε κατά του ως άνω πρακτικού ιεραρχική προσφυγή, ενώπιον του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, ο οποίος την έκανε δεκτή, με την υπ' αριθ. πρωτ. 3850/29-6-2016 απόφασή του, και ακύρωσε την πράξη του Συμβουλίου Μεταθέσεων, το οποίο, κατόπιν τούτου, επανεξέτασε την αίτηση και γνωμοδότησε, με το υπ' αριθμ. 7/28-5-2016 Πρακτικό του, υπέρ της χορήγησης της άδειας. Κατόπιν αυτού εκδόθηκε η υπ' αριθ. πρωτ. 46745 Φ. 402.2/18-7-2016 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, με την οποία

χορηγήθηκε η εκπαιδευτική άδεια. Στην παρ. 2 της απόφασης αυτής αναφέρεται ότι «η ανωτέρω Πυραγός δικαιούται κατά τη διάρκεια της άδειας την καταβολή προσαυξημένου μισθού κατά τις διατάξεις του άρθρου 58 του ν. 3528/2007 σε συνδυασμό με τις διατάξεις του ν. 4093/2012 (πλήρεις αποδοχές προσαυξημένες κατά τον βασικό μισθό)».

3. Ωστόσο, το Τμήμα Προϋπολογισμού και Σύνταξης Αναφορών της Διεύθυνσης Οικονομικών του Αρχηγείου Πυροσβεστικού Σώματος (Α.Π.Σ.), απηύθυνε ερώτημα (με το υπ' αριθμ. πρωτ. 297/8-8-2016 υπηρεσιακό σημείωμα), προς τη Νομική Υπηρεσία του Αρχηγείου του Πυροσβεστικού Σώματος, σχετικά με το αν η υπάλληλος δικαιούται να λάβει τις προσαυξημένες αποδοχές της παραγράφου 5 του άρθρου 58 του ν. 3528/2007, στο οποίο έλαβε την απάντηση (με το υπ' αριθ. 265/11-8-2016 υπηρεσιακό σημείωμα της ερωτώμενης υπηρεσίας) ότι δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση αυτή η παράγραφος 5 του άρθρου 58 του ν. 3528/2007, με αποτέλεσμα να μην δικαιούται τις σχετικές αποδοχές η εν λόγω υπάλληλος. Ακολουθώντας, το Τμήμα Εκπαίδευσης και Επιμόρφωσης της Διεύθυνσης Ανθρωπίνων Πόρων Αρχηγείου Πυροσβεστικού Σώματος (Α.Π.Σ.) πρότεινε στην Ιεραρχία του Σώματος, με το από 18-8-2016 εισηγητικό του σημείωμα, την αποδοχή της γνωμοδότησης της Νομικής Υπηρεσίας Α.Π.Σ. για την μη καταβολή προσαυξημένων αποδοχών και οδοιπορικών εξόδων στην αιτούσα αξιωματικό και την ανάκληση της προηγούμενης απόφασης που προέβλεπε την καταβολή προσαυξημένου μισθού και οδοιπορικών εξόδων. Επί του σημειώματος αυτού ο Υπαρχηγός Υποστήριξης Π.Σ., διατύπωσε την γνώμη ότι, εφόσον στο π.δ. 3/2014 δεν προβλέπεται η καταβολή ή μη καταβολή προσαυξημένων αποδοχών και οδοιπορικών εξόδων στην εν λόγω άδεια, εφαρμοστέα τυγχάνει η νομοθεσία που ισχύει για τους πολιτικούς δημοσίου υπαλλήλους (παρ. 5 του άρθρου 58 του ν. 3528/2007), κατ' εφαρμογήν του άρθρου 65 του ν. 4249/2014.

4. Κατόπιν των ανωτέρω υποβλήθηκε το εν θέματι ερώτημα, στο πλαίσιο του οποίου απευθύνθηκε ερώτημα προς το Γ.Λ.Κ. [με το υπ' αριθ. πρωτ. 216 391/3-2-2017 έγγραφο του Γ.Ν.Σ. Υπουργείου Εσωτερικών (πρώην Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη)], σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 6 του ν. 3086/2002. Με το υπ' αριθ. πρωτ. 2/10819/ΔΕΠ/23-3-2017 έγγραφό του, το Γ.Λ.Κ. συντάχθηκε με την άποψη της Νομικής Υπηρεσίας του Αρχηγείου του

Π.Σ., ότι δηλαδή δεν δικαιούται η αιτούσα αξιωματικός τις αυξημένες αποδοχές της παρ. 5 του άρθρου 58 του ν. 3528/2007, επειδή στις ειδικές διατάξεις του άρθρου 104 Α' του Κεφαλαίου Δ' του π.δ. 210/1992, όπως ισχύουν, δεν προβλέπεται η παροχή αυξημένων αποδοχών στο πυροσβεστικό προσωπικό, στην περίπτωση χορήγησης εκπαιδευτικής άδειας για σπουδές στην αλλοδαπή, ενώ, το ως άνω προσωπικό δεν υπάγεται στις εφαρμοστέες για δημόσιους πολιτικούς υπάλληλους διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 58 του ν. 3528/2007, όπως ισχύουν. Άλλωστε για την αποζημίωση του πυροσβεστικού προσωπικού που εκπαιδεύεται ή μετεκπαιδεύεται σε Σχολές ή Κέντρα Εκπαίδευσης της ημεδαπής εφαρμόζονται οι ειδικές διατάξεις της υπ' αριθμ. 2/83158/0022/14-12-1999 Κ.Υ.Α. (Φ.Ε.Κ. Β' / 2279) και όχι οι γενικότερες διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 58 του ν. 3528/2007.

Νομοθετικό πλαίσιο

5. Στο άρθρο 3, παρ. 1 και 2, του ν. 3511/2006 (Α' 258), όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 65 του ν. 4249/2014 (Α' 73), ορίζονται τα εξής:

«1. Το Πυροσβεστικό Σώμα είναι ιδιαίτερο Σώμα Ασφαλείας, διέπεται από ειδικούς για αυτό οργανικούς νόμους και κανονισμούς και για την εκτέλεση της αποστολής του εφοδιάζεται με τα αναγκαία μέσα και εξοπλισμό.

2. Το προσωπικό του Πυροσβεστικού Σώματος διακρίνεται στις εξής κατηγορίες:
α. Πυροσβεστικό Προσωπικό. β. Πυροσβέστες Πενταετούς Υποχρέωσης και γ. Πολιτικό Προσωπικό. Το πυροσβεστικό προσωπικό είναι μόνιμοι δημόσιοι υπάλληλοι, έχει ιδιαίτερη ιεραρχία και δικούς του κανόνες πειθαρχίας, εφοδιάζεται με ειδικό δελτίο ταυτότητας και φέρει στολή. Διέπεται από δικούς του οργανικούς νόμους και κανονισμούς και μόνο για όποια θέματα δεν ρυθμίζονται από αυτούς, εφαρμόζεται η νομοθεσία που ισχύει για τους πολιτικούς δημόσιους υπάλληλους».

6. Επίσης, στην παρ. 1 του άρθρου 9 του π.δ. 210/1992 (Α' 99)¹, ορίζεται ότι:

¹ Το οποίο εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση των περιπτώσεων στ' και θ' της παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 1481/1984 (Α' 152) όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του ν. 1590/1986 και της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του ν. 1590/1986 (Α' 49)

«Οι υπάλληλοι του Πυροσβεστικού Σώματος, ως τακτικοί δημόσιοι πολιτικοί υπάλληλοι υπάγονται στις ειδικές διατάξεις του Σώματος και στις διατάξεις του παρόντος Διατάγματος και εφαρμόζονται και σ' αυτούς όλες οι διατάξεις που ισχύουν για τους τακτικούς δημόσιους υπαλλήλους, εφόσον δεν καθορίζεται διαφορετικά στη νομοθεσία που ισχύει για το Πυροσβεστικό Σώμα».

7. Ακολούθως, στο **άρθρο 1 του π.δ. 3/2014** «Αντικατάσταση του Κεφαλαίου Δ' του Π.Δ. 210/1992 "Κωδικοποίηση διατάξεων Προεδρικών Διαταγμάτων του Κανονισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του Πυροσβεστικού Σώματος (Α' 99) περί αδειών του Πυροσβεστικού Προσωπικού»» (Α' 6)², ορίζονται τα ακόλουθα:

«Το Κεφάλαιο Δ' του Π.Δ. 210/1992 "Κωδικοποίηση διατάξεων Προεδρικών Διαταγμάτων του Κανονισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του Πυροσβεστικού Σώματος (Α' 99)" όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής³:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΑΔΕΙΕΣ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΟΥ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

Άρθρο 98 - Πεδίο εφαρμογής - Έννοιες – Ορισμοί

1. Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται στους πυροσβεστικούς υπαλλήλους που ανήκουν στο πυροσβεστικό προσωπικό του Πυροσβεστικού Σώματος....

Άρθρο 98 Α - Διάκριση αδειών

Στο πυροσβεστικό προσωπικό χορηγούνται οι εξής άδειες:.... 2.3. 4. 5. 6. 7. 8.

² Το οποίο εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων των περιπτώσεων στ' και θ' της παραγράφου 1 του άρθρου 11 του ν. 1481/1984, όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του ν. 1590/1986, της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του ν. 1590/1986 και της παραγράφου 1 του άρθρου 28 του ν. 2800/2000.

³ Πριν την, κατά τα άνω, αντικατάσταση του Κεφαλαίου Δ' του π.δ. 210/1992 με το άρθρο 1 του π.δ. 3/2014, τα θέματα της εκπαιδευτικής άδειας των πυροσβεστικών υπαλλήλων ρυθμιζόνταν στο άρθρο 103, στις παρ. 3 και 4 του οποίου ορίζονταν τα εξής:

«3. Ο Αρχηγός του Πυροσβεστικού Σώματος μπορεί να εγκρίνει τη χορήγηση εκπαιδευτικής άδειας για την αλλοδαπή στους πυροσβεστικούς υπαλλήλους, για θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση σε θέματα που σχετίζονται με το πυροσβεστικό έργο. Στους εκπαιδευόμενους στην αλλοδαπή πυροσβεστικούς υπαλλήλους παρέχονται εκτός των κανονικών αποδοχών και η δαπάνη μετάβασης και επιστροφής καθώς και πρόσθετη αποζημίωση σύμφωνα με τα ισχύοντα για τους λοιπούς δημοσίους υπαλλήλους.

4. Για τα θέματα τα σχετικά με την εκπαιδευτική άδεια προς απόκτηση μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών συναφών με τις δραστηριότητες του Πυροσβεστικού Σώματος από Α.Ε.Ι. της ημεδαπής εφαρμόζονται οι διατάξεις που ισχύουν για τους δημόσιους πολιτικούς υπαλλήλους.».

9. Εκπαιδευτική άδεια και άδειες για επιμορφωτικούς ή επιστημονικούς λόγους στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή ...

Άρθρο 104 Α - Εκπαιδευτική Άδεια – Άδειες για επιμορφωτικούς ή επιστημονικούς λόγους στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή

1. Εκπαιδευτική άδεια χορηγείται στο πυροσβεστικό προσωπικό για την ημεδαπή ή την αλλοδαπή, για ειδίκευση ή επιμόρφωση σε αντικείμενα συναφή με το πυροσβεστικό έργο...

2. Ο χρόνος της συνεχόμενης εκπαιδευτικής άδειας δεν μπορεί να υπερβεί την διετία. Σε περίπτωση φοίτησης σε προγράμματα ή κύκλους μεταπτυχιακών σπουδών διάρκειας δύο (2) ετών ή εκπόνησης διδακτορικής διατριβής, η εκπαιδευτική άδεια δεν μπορεί να υπερβεί τα δύο (2) ή τέσσερα (4) έτη αντίστοιχα. Καθ' όλη τη διάρκεια της υπηρεσίας του πυροσβεστικού προσωπικού δεν μπορεί να του χορηγηθεί εκπαιδευτική άδεια πέραν των τεσσάρων (4) ετών. 3...

4. Η εκπαιδευτική άδεια χορηγείται από τον αρμόδιο Υπουργό, μετά από σύμφωνη γνώμη του συμβουλίου μεταθέσεων, το οποίο ελέγχει τη συνδρομή των προϋποθέσεων της παρ. 1 και συνεκτιμά τη συνάφειά της με το αντικείμενο της υπηρεσίας του, την υπηρεσιακή του επίδοση και τις γνώσεις του υπαλλήλου. Ειδικά, προκειμένου για εκπαιδευτική άδεια στο εξωτερικό, απαιτείται πολύ καλή γνώση της γλώσσας της χώρας στην οποία πρόκειται να μεταβεί ο υπάλληλος.

5. Στις παραπάνω περιπτώσεις, ο επανερχόμενος από εκπαιδευτική άδεια πυροσβεστικός υπάλληλος κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 98 του παρόντος, υποχρεούται να υποβάλλει στη Διεύθυνση Προσωπικού Π.Σ. εμπεριστατωμένη αναφορά για την εκπαίδευσή του καθώς και τους τίτλους που απέκτησε. Επίσης, στην περίπτωση της λήψης της άδειας της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, δεν μπορεί να παραιτηθεί από το Πυροσβεστικό Σώμα αν δεν παρέλθει το τριπλάσιο του χρόνου αυτής, σε καμία δε περίπτωση χρονικό διάστημα μικρότερο των τριών (3) χρόνων. Σε περίπτωση αθέτησης της ως άνω υποχρέωσής του, ο πυροσβεστικός υπάλληλος, υποχρεούται να επιστρέψει τις αποδοχές που έλαβε κατά το χρόνο της άδειας, ο οποίος δεν συνυπολογίζεται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας. 7...».

8. Εξάλλου, στο άρθρο 2 παρ. 1 και 2 του ν. 3528/2007 «Κύρωση του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.» (Α' 26) ορίζονται τα εξής:

«1. Στις διατάξεις του παρόντος Κώδικα υπάγονται οι πολιτικοί διοικητικοί υπάλληλοι του κράτους και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.

2. Υπάλληλοι ή λειτουργοί του κράτους ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, οι οποίοι, κατά συνταγματική ή νομοθετική πρόβλεψη, διέπονται από ειδικές διατάξεις, καθώς και οι υπάλληλοι των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται από τις ειδικές γι' αυτούς διατάξεις».

Περαιτέρω, στην **παρ. 5 του άρθρου 58** του ίδιου νόμου, με τίτλο «Άδειες Υπηρεσιακής Εκπαίδευσης», ορίζονται τα εξής:

«5. Ο υπάλληλος στον οποίο χορηγείται άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης λαμβάνει τις αποδοχές του. Στους υπαλλήλους που χορηγείται άδεια για μετεκπαίδευση ή μεταπτυχιακή εκπαίδευση στο εσωτερικό παρέχονται αποδοχές αυξημένες κατά 20%. Αν η μετεκπαίδευση ή μεταπτυχιακή εκπαίδευση γίνεται εκτός της περιοχής του δήμου που εδρεύει η υπηρεσία του υπαλλήλου, μπορεί να ορίζεται προαύξηση έως και 40% με απόφαση του υπηρεσιακού συμβουλίου. Στους υπαλλήλους που χορηγείται άδεια για μετεκπαίδευση ή μεταπτυχιακή εκπαίδευση στο εξωτερικό παρέχονται αποδοχές αυξημένες στο διπλάσιο. Η προσαύξηση των αποδοχών μειώνεται κατά το μέρος που καλύπτεται από υποτροφία ή άλλου είδους χρηματική αμοιβή ή αποζημίωση που τυχόν χορηγείται στον υπάλληλο στο εσωτερικό ή το εξωτερικό. Ο υπάλληλος δικαιούται επίσης οδοιπορικά έξοδα μετάβασης και επιστροφής».

9. Περαιτέρω, στην υπ' αριθ. ΔΙΔΑΔ/Φ.53/1379/οικ.4727/19-2-2008 απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών (Β' 315), που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση της παραγράφου 8 του άρθρου 58 του ν. 3527/2008, καθορίσθηκαν ειδικότερα οι υποχρεώσεις των υπαλλήλων του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού κατά τη διάρκεια της άδειας υπηρεσιακής εκπαίδευσης του άρθρου 58 του Υπαλληλικού Κώδικα και του άρθρου 65 του Κώδικα Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων, όπου, μεταξύ άλλων, προβλέπεται η υποχρέωση του υπαλλήλου να επιστρέψει τις αποδοχές που έλαβε, αν με υπαιτιότητά του διακοπεί η φοίτηση ή παρέλθει άπρακτη η εξάμηνη προθεσμία κατάθεσης του τίτλου σπουδών του, η απαλλαγή του από την ως άνω υποχρέωση, αν η διακοπή ή η μη κατάθεση του τίτλου σπουδών δεν οφείλεται σε υπαιτιότητά του, ιδίως λόγω ασθένειας, η υποχρέωση του υπαλλήλου να υπηρετήσει για συγκεκριμένο

χρονικό διάστημα σε υπηρεσία του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ., καθώς και η υποχρέωσή του να επιστρέψει το σύνολο των αποδοχών και των οδοιπορικών εξόδων που του καταβλήθηκαν, αν δεν το πράξει. Επίσης, προβλέπεται η καταβολή οδοιπορικών εξόδων στους υπαλλήλους που λαμβάνουν άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης στο εξωτερικό.

10. Τέλος, στο άρθρο πρώτο υποπαρ. Γ1.11 του ν. 4093/2012 (Α' 222) ορίζεται ότι:

«11. Από 1.1.2013 καταργείται η προβλεπόμενη από τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 58 του ν. 3528/2007 (Α' 26) προσαύξηση αποδοχών σε όσους χορηγείται άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης στο εσωτερικό. Στους υπαλλήλους που χορηγείται άδεια για μετεκπαίδευση ή μεταπτυχιακή εκπαίδευση στο εξωτερικό, για τον υπολογισμό της προσαύξησης λαμβάνεται υπόψη μόνο ο βασικός μισθός».

Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων

Κατά τη συζήτηση που διεξήχθη στην Ολομέλεια, επί της ερμηνείας και εφαρμογής των ανωτέρω διατάξεων, διαμορφώθηκαν δύο γνώμες:

11. Κατά τη γνώμη της **πλειοψηφίας**, η οποία απαρτίσθηκε από τον Πρόεδρο του Ν.Σ.Κ., τους Αντιπροέδρους του Ν.Σ.Κ. Χρυσάφουλα Αυγερινού, Μεταξία Ανδροβιτσανέα και Ιωάννη-Κωνσταντίνο Χαλκιά και τους Νομικούς Συμβούλους του Κράτους Ιωάννη Διονυσόπουλο, Κωνσταντίνο Γεωργάκη, Βασιλική Τύρου, Νικόλαο Δασκαλαντωνάκη, Γαρυφαλιά Σκιάνη, Δήμητρα Κεφάλα, Γεώργιο Ανδρέου, Δημήτριο Αναστασόπουλο, Ελένη Σβολοπούλου, Δημήτριο Μακαρονίδη, Ευστράτιο Συνοίκη, Ευαγγελία Σκαλτσά, Παναγιώτη Παππά, Γεώργιο Βαμβακίδη, Χρήστο Μητκίδη, Παναγιώτα-Ελευθερία Δασκαλέα-Ασημακοπούλου, Γεώργιο Γρυλωνάκη, Χαράλαμπο Μπρισκόλα και Νικόλαο Καραγιώργη (ψήφοι είκοσι τέσσερις - 24), με την οποία συντάχθηκε και ο εισηγητής Πάρεδρος Ν.Σ.Κ Παντελής Παπαδάκης, από την ερμηνεία των ανωτέρω διατάξεων προκύπτει ότι το Πυροσβεστικό Σώμα είναι ιδιαίτερο Σώμα Ασφαλείας, που διέπεται από ειδικούς οργανικούς νόμους και κανονισμούς και οι υπάλληλοί του είναι τακτικοί δημόσιοι πολιτικοί υπάλληλοι, υπάγονται δε στην ειδική νομοθεσία του Σώματος και μόνο για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται από την νομοθεσία αυτή εφαρμόζονται οι διατάξεις που ισχύουν για τους τακτικούς

δημόσιους υπαλλήλους (βλέπ. ΝΣΚ 232/2015, 13/2012, 9/2009, 70/2011, 136/2007 κ.ά.).

12. Πιο συγκεκριμένα, τα ζητήματα γενικώς των αδειών του πυροσβεστικού προσωπικού ρυθμίζονται στα άρθρα 98 έως και 111 του Κεφαλαίου Δ' του π.δ. 210/1992, όπως το κεφάλαιο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του π.δ. 3/2014. Ειδικότερα, τα θέματα των εκπαιδευτικών αδειών, οι οποίες χορηγούνται στο ως άνω προσωπικό, ρυθμίζονται από το άρθρο 104 Α του π.δ. 210/1992, όπως ισχύει. Στις διατάξεις του άρθρου αυτού προβλέπεται ότι στο πυροσβεστικό προσωπικό χορηγείται εκπαιδευτική άδεια για την ημεδαπή ή την αλλοδαπή, για ειδίκευση ή επιμόρφωση σε αντικείμενα συναφή με το πυροσβεστικό έργο, ενώ τέτοια άδεια δεν χορηγείται α) στους σπουδαστές της Πυροσβεστικής Ακαδημίας, β) στους υπαλλήλους για τους οποίους ο χρόνος υπηρεσίας που απομένει μετά το πέρας της άδειας δεν είναι τουλάχιστον έξι (6) έτη και γ) στους υπαλλήλους που δεν έχουν συμπληρώσει τα δύο (2) έτη πραγματικής υπηρεσίας, που απαιτούνται για τη μονιμοποίησή τους (παρ. 1). Περαιτέρω, ορίζεται ότι ο χρόνος της άδειας που προβλέπεται για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής δεν μπορεί να ξεπερνά τα τέσσερα έτη (παρ. 2), και ότι η εκπαιδευτική άδεια χορηγείται από τον αρμόδιο Υπουργό, μετά από σύμφωνη γνώμη του συμβουλίου μεταθέσεων (παρ. 4). Τέλος, στην παρ. 5 του άρθρου ορίζονται οι υποχρεώσεις του επανερχομένου από εκπαιδευτική άδεια, ήτοι η υποβολή αναφοράς για την εκπαίδευσή του και τους τίτλους που απέκτησε, καθώς και η υποχρέωσή του να υπηρετήσει για χρόνο τριπλάσιο τουλάχιστον του χρόνου της άδειας που έλαβε (και, πάντως, τουλάχιστον για τρία έτη), άλλως υποχρεούται να επιστρέψει τις αποδοχές που έλαβε κατά το χρόνο της εκπαιδευτικής άδειας, ο οποίος δεν υπολογίζεται, στην περίπτωση αυτή, ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας.

13. Όπως προκύπτει, στις διατάξεις του άρθρου 104 Α, που ρυθμίζουν τα θέματα της εκπαιδευτικής άδειας του πυροσβεστικού προσωπικού, δεν περιέχεται ρύθμιση για τον καθορισμό των αποδοχών που δικαιούνται οι ευρισκόμενοι σε εκπαιδευτική άδεια στην αλλοδαπή (απλώς, στην παράγραφο 5, γίνεται γενική αναφορά περί «αποδοχών» που οφείλονται από τον λαβόντα την άδεια αν παραιτηθεί από το Σώμα πριν από τη συμπλήρωση του ελάχιστου χρόνου υπηρεσίας που αναφέρεται στην ως άνω διάταξη. Επομένως, από τη

διάταξη αυτή προκύπτει ότι οι ευρισκόμενοι σε εκπαιδευτική άδεια πυροσβέστες λαμβάνουν αποδοχές, οι οποίες όμως δεν καθορίζονται. Επομένως, εφόσον στην ειδική νομοθεσία, που διέπει το πυροσβεστικό προσωπικό, ελλείπει ειδική ρύθμιση για τον καθορισμό των αποδοχών της εκπαιδευτικής άδειας των πυροσβεστών στην αλλοδαπή, εφαρμόζονται κατά τούτο, σύμφωνα με τη ρητή επιταγή του νόμου (άρθρο 3 παρ. 2 ν. 3511/2006, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 65 του ν. 4249/2014 και άρθρο 9 παρ. 1 του π.δ. 210/1992), συμπληρωματικά οι διατάξεις που ισχύουν για τους τακτικούς δημόσιους υπαλλήλους, ήτοι, εν προκειμένω, η διάταξη της παραγράφου 5 του άρθρου 58 του ν. 3528/2007, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή της με τη διάταξη με αριθμό 11 της υποπαραγράφου Γ1 του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, η οποία προβλέπει τη χορήγηση αυξημένων αποδοχών στους υπαλλήλους που λαμβάνουν άδεια για μετεκπαίδευση ή μεταπτυχιακή εκπαίδευση στο εξωτερικό.

14. Σημειώνεται ότι η κατά τα άνω κρίση, δεν επηρεάζεται από το γεγονός ότι μετά την αντικατάσταση του κεφαλαίου Δ' του π.δ. 210/1992 με το άρθρο 1 του π.δ. 3/2014, δεν επαναλήφθηκε, στο νέο άρθρο 104 Α, η διάταξη του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 103 του π.δ. 210/1992, στο οποίο οριζόταν ότι στους εκπαιδευόμενους στην αλλοδαπή πυροσβεστικούς υπαλλήλους παρέχονται εκτός των κανονικών αποδοχών και η δαπάνη μετάβασης και επιστροφής, καθώς και πρόσθετη αποζημίωση σύμφωνα με τα ισχύοντα για τους λοιπούς δημοσίους υπαλλήλους, ούτε από την ΚΥΑ. 2/83158/0022/14-12-1999, που αναφέρεται στο έγγραφο του ΓΛΚ συνάγεται αντίθετο προς την γνώμη της πλειοψηφίας επιχείρημα, καθότι η απόφαση αυτή ρυθμίζει την αποζημίωση του πυροσβεστικού προσωπικού που εκπαιδεύεται ή μετεκπαιδεύεται στην Πυροσβεστική Ακαδημία ή σε οποιεσδήποτε Σχολές ή Κέντρα Εκπαίδευσης της ημεδαπής και δεν τυγχάνει εφαρμογής στις εκπαιδευτικές άδειες που χορηγούνται για φοίτηση σε Σχολές ή Κέντρα Εκπαίδευσης της αλλοδαπής.

15. Μειοψήφησε η Αικατερίνη Γρηγορίου, Νομική Σύμβουλος του Κράτους (ψήφος μία - 1), η οποία διατύπωσε την γνώμη ότι το άρθρο 104 Α του π.δ. 210/1992, όπως ισχύει, εντάσσεται σε ένα πλέγμα ρυθμίσεων για τις πάσης φύσεως άδειες του εν λόγω προσωπικού (άρθρα 98-111) και περιέχει πλήρη ρύθμιση του ειδικότερου ζητήματος των εκπαιδευτικών αδειών. Με το άρθρο αυτό

δεν καθορίζονται ευθέως οι αποδοχές του προσωπικού που λαμβάνει εκπαιδευτική άδεια στο εξωτερικό, όπως, επίσης, δεν καθορίζονται οι αποδοχές του προσωπικού που λαμβάνει άλλου είδους άδεια, σύμφωνα με τις λοιπές διατάξεις του κεφαλαίου Δ'. Αυτό, όμως, δεν σημαίνει ότι το ζήτημα παραμένει αρρύθμιστο, ώστε να καταλείπεται πεδίο εφαρμογής της διάταξης της παραγράφου 5 του άρθρου 58 του ν. 3528/2007, καθόσον από τη διάταξη του άρθρου 104 Α του π.δ. 210/1992 σαφώς συνάγεται ότι ο υπάλληλος λαμβάνει αποδοχές κατά το χρόνο της εκπαιδευτικής άδειας, άρα, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά, οι αποδοχές που λαμβάνει ο υπάλληλος είναι οι πλήρεις, ενώ η μη πρόβλεψη καταβολής αυξημένων αποδοχών κατά το χρόνο της εκπαιδευτικής άδειας, όπως προέβλεπε η προϊσχύσασα διάταξη του άρθρου 103 του π.δ. 210/1992, δεν συνιστά έλλειψη ρύθμισης του ζητήματος και κατ' ακολουθίαν στο τεθέν ερώτημα αρμόζει αρνητική απάντηση.

Απάντηση

16. Ενόψει των ανωτέρω, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Β' Τακτική Ολομέλεια) γνωμοδοτεί, κατά πλειοψηφία, ότι είναι νόμιμη η παροχή των αυξημένων αποδοχών της παρ. 5 του άρθρου 58 του Υ.Κ. (ν. 3528/2007), όπως ισχύει μετά την τροποποίησή της με την υποπαρ. Γ1.11 του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, σε πυροσβεστική υπάλληλο, στην οποία χορηγήθηκε εκπαιδευτική άδεια, κατά το άρθρο 104Α του π.δ. 210/1992, όπως ισχύει, προκειμένου να εκπονήσει διδακτορική διατριβή στην αλλοδαπή.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 30-6-2017

Ο Πρόεδρος

Μιχαήλ Α. Απέσσος
Πρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Ο Εισηγητής

Παντελής Ι. Παπαδάκης
Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.